

Verteld Verleden

Uitwerking van het interview 50 A met:

Wiemer Emmelkamp (1916 -)

Cassette 50 kant A

Naam respondent: Wiemer Emmelkamp

De dato: 31 juli 2001.

Lokatie: bij Emmelkamp thuis, Dreesflat Groningen

Onderwerp(en): JVA, verzetsgroep in WO II, De Vonk, Parool, VrijNederland, Groningen, contacten met anarchisten, SDAP, Tom Rot (homoseksueel), Coby Molenaar, Agtienribbe, Jan Brandt Corstius (JBC), Hein Vrind, Jef Last, Geert Breugel, discussies, geweldloze weerbaarheid, grondleggers HV, WE niet eerder gevraagd naar zijn ervaringen in socialisme en verzet. Dynamiek van bewapening. Verrader in Enschede met Sneevliet achtergrond (dhr Pieperiet), pacifistische beginselen in de bezetting. Van Eck (Steunpunt Ede), (geen) verzet tegen voormobilisatie Nederlandse leger, maar voorbereiding op 'als ze komen'. Pacifistische politici onmogelijk, breuk met PvdA, koude oorlog, PSP

Duur interview: 46.52

Naam en functie interviewer(s): Pieter Edelman, vrijwilliger HHC

Kader/context: Onderzoek naar JVA.

Datum uitwerking: 08 april 2011

Niveau van uitwerking: Indicatief (= globaal. Tijd/onderwerp + kernzin(nen) en evt. opmerking)

Drager: Gedigitaliseerde opname van een geluidscassetteband.

Respondent: 1916 - ? Kwam in 1935 bij JVA. Werkte in onderwijs, ondervond daarbij tegenwerking sociaal-democraten, richtte HV pand Groningen op. In WOII in verzet met De Vonk.

Naam respondent: Wiemer Emmelkamp
 Onderwerp: Jongeren Vredes Actie (JVA), pacifistisch verzet in WO II, Illegale JVA groepen
 Datum/Jaar: 31 juli 2001
 Cassette: 50 kant A
 Duur: 46min / 52 sec
 Datum uitwerking interview: 08 april 2011
 Naam bewerker: Jeroen Breekveldt, vrijwilliger HHC

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
00.00	Illegale JVA groepen	Den Haag Van der Noordaa(-Van der Meer) JVA & De Vonk
1.10	We kenden elkaar door JVA congressen	Jan Brusse (de latere correspondent)
1.56	Leiden	Simon Wijnobel
2.19	Rotterdam	Jan Booij, Harmsen
2.58	Friesland weduwe woont in DreesFlat net als WE	Anne Hoekstra
3.27	JVA in de oorlog	Elkaar niet loslaten. Bleven elkaar thuis ontmoeten, nooit een landelijke officiële richtlijn geweest over wat te doen
5.21	Joodse hulpverlening	te danken aan AJC/SDAP. Die hadden goeie organisatie
6.34	Verzetsgroep met JVA-ers en anderen	Grenzen vervielen meteen
7.50	We moeten joodse mensen helpen	'joden' ('mede-Groningers') zeggen valt WE moeilijk
8.32	Helpen onderduiken	bonkaarten regelen vanaf zomer 1942
09.09	Werkkamp Drenthe	Vriend die ernaar toe moest naar Boekhoven gebracht
9.37	WE Landelijk Contact (De Vonk)	Voor de driehoek Amsterdam-Twente-Groningen. Niet Friesland
9.54	1942 WE ontsnapt aan arrestatie	Dankzij mijn vrouw
10.09	8 maart 1944 definitief gearresteerd	Daarvoor 'full time' verzet
10.25	WE geboeid door illegale pers.	De Vonk (beetje mijn idee) Geestelijke

		weerbaarheid
11.05	Lid praktische groep Boekhoven	(bonkaarten), De Vonk deed WE erbij
11.45	Jef Last, Piet Meertens en Wim Storm ontkwamen	De kop van de Vonk nooit gegrepen. Was mijn redding
12.50	Niet doorgeslagen	Nazi's wilden nog info van WE, dus is niet helemaal doodgeslagen
14.25	Kritiek op geschiedschrijving.	Groep de Groot en De Vonk zijn juist volstrekt één.
15.00	Pamfletten	werden van elkaar uitgewisseld en verspreid
16.15	Tonco ten Have en Mr. van Rijn	probeerden WE De Vonk te laten vallen en Parool en VN te verspreiden. Anti homo grap over Tom Rot (oprichter De Vonk)
Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
17.10	WE was onbekend met homowereld.	Nooit gebroken met Rot. Nu nog bevriend met partner Rot
19.02	humanistisch socialistische verzetsgroep	Volks Universiteit Analyse 'Erg aardig', verhelderend
19.37	De term humanisme	
20.25	Kritiek op beschrijving WE in boek 100 jaar socialisme o.i.d.	Klakkeloos overschrijven van elkaar
21.51	Kritiek	Koen Hilbrink beschreef WE wel
	Boek Verzet in Groningen	
23.10		
24.10	Bleven JVA-ers gewelddoos in WOII?	Ik geef niet hoog op van wapens
25.11	Wapens hebben	leidt tot waanzin, gebruik je verstand
26.00	Verleiding wapengebruik	Toen verrader de Vonkgroep bedreigde. Verrader in Enschede met Sneevliet achtergrond (dhr Pieperiet)
26.50	Verrader probeerde WE ook uit te horen	WE niet gearresteerd. Nog niet genoeg info uit WE gekregen
28.02	'hygiënische moord'	WE probeerde Pieperiet te laten vermoorden door Groningse gewapende groep, tevergeefs

29.40	Joodse vriendin WE denkt anders over pacifisme dan hij	prachtige discussies
30.09	JBC	tot-en-met-verzetscentrum, met name Joden helpen . van Eck (Ede)
31.01	WE overnachtte wel eens bij JBC	Bonkaarten, geld, Coby Molenaar, Achtiëribbe (JVA)
32.02	Niet in JBC groep	WE werd courier. Na ontsnapping
33.04	Steunpunt verzet	Assen, Twente, Amsterdam, t Gooi. Actrice
33.35	Bijeenkomst met Jef Last	Bussum, vader Fred Emmer. contact door Geert Breugel
34.45	Officiële doelstellingen JVA	Tegen oorlog en oorlogsvoorbereiding Dreiging Duitsland
35.40	Geen actie tegen voormobilisatie	Vorbereiding op 'als ZE komen'. Juist standpunt
37.00	Pacifistische volksverdediging	Verzet en protest
37.40	Pacifisme en antimilitarisme	Ik ben antimilitarist
40.03	Ik protesteer niet	bij legerdemonstraties zoals vlootdagen. Aankweken gezindheid
41.19	Volkenbond pacifisme	Pacifistische staatslieden geloof ik niet in. Sneert naar Ab Harrewijn (GL)
43.15	'Ik mijd maar al die -ismes'	
Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
43.42	Koude Oorlog	WE breekt met PvdA. Aanvaring met PSP over Cuba
45.09	Onder indruk van Hiroshima Nagasaki	Provocaties SU en VS
46.30	PSP	Bij oprichting meteen lid geworden
46.52 EINDE		